

หนังสือยินยอมให้คู่สมรสทำนิติกรรม^๑

อำนาจจัดการสินสมรส

กฎหมายกำหนดให้สามีและภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกัน หรือต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง ในกรณีดังต่อไปนี้^๒

(๑) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลดจำนอง หรือโอนสิทธิจำนองซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่อ่าจำนองได้

(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุดสิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์

(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เกินสามปี

(๔) ให้กู้ยืมเงิน

(๕) ให้โดยเสนาหา เว้นแต่การให้พอสมควรแก่ฐานานุรูปของครอบครัว เพื่อการกุศล เพื่อการสังคมหรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา

(๖) ประนีประนอมยอมความ

(๗) มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย

(๘) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันหรือหลักประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาล

การจัดการสินสมรสนอกจากกรณีดังกล่าวมาแล้ว สามีหรือภริยามีอำนาจจัดการได้โดยลำพังตนเอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง

การจัดการสินสมรสที่กฎหมายกำหนดให้สามีภริยาต้องจัดการร่วมกัน หรือต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งนั้น หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำนิติกรรมไปแต่เพียงฝ่ายเดียว หรือโดยไม่ได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งนั้นอาจฟ้องให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมนั้นได้ (มาตรา ๑๔๘๐)

ความยินยอมให้ทำนิติกรรมที่เกี่ยวกับสินสมรสนั้น จะให้ความยินยอมโดยวาจาก็ได้ เว้นแต่นิติกรรมที่จะให้ความยินยอมนั้นมีกฎหมายกำหนดไว้ให้ทำเป็นหนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ความยินยอมก็ต้องทำเป็นหนังสือด้วย (มาตรา ๑๔๗๙) และหากมีกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ให้ความยินยอมในการจัดการสินสมรสโดยปราศจากเหตุผล หรือไม่อยู่ในสภาพที่จะให้ความยินยอมได้ อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้สั่งอนุญาตแทนได้ (มาตรา ๑๔๗๘)

^๑ จัดทำโดย นางสาวพัชรินทร์ คำเจริญ นิตกร ๓ นางสาวสมลรัตน์ นาคพานิช นิตกร ๓

นางสาวจรัส พุ่มพวง นิตกร ๓ ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ สามีและภริยาอาจไม่ได้จัดการสินสมรสร่วมกันก็ได้ หากมีสัญญาก่อนสมรสกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น มาตรา ๑๔๗๖/๑